

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

В СПРАВАХ ОГОЛОШЕНИЙ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИ-
СТРАШ.

22

ЦІНА ОДНОГО ПРИКІРНИКА
20 сот.

493. p. 4. akcja Silesia: rozpoznano
mianem tego planu odpowiedzialności. Data
ten wydaje się nam odpowiedzialnością (z
doktorów tego czasu, a, w szczególności
niniejsze: umieszczenie w numerach
numerów i to na pierwszy strona, nie wy-
cznie tego czasu podaje w liście, strona 17.
stała przedmiotem w liście, strona 17.
grudnia 1902 r. p. 4. w. 1902.
sądząc, że przedmiotem są sprawy p.
441. p. 4.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакції не відповідає.

СТРІНЕМОСЯ

при закупці
музичних ін-
струментів,
грамофонів
і навіть у най-
більшій і
найдешев-
ішій складі

МЕЛЬОДІЯ

Львів, Коперника 5. 11-2

— Газові револювери. Постійний трист бандиту у післявоєнний добу наткнувся на американського винахідника, який придумав газовий револювер для оборони перед нападами. Цей револювер не б'є, а пригрозив, що в разі потреби дошлю до часу. Ним користуються в Америці з великим успіхом для самооборони, а який аласний револювер у нападничий не мусить заплатити за свою помилку смертю. Такий револювер показав уже у Львові, знову взявши форму різного невинного прищода нир пер. Лихо тільки в тому, що бандита також лякають про цей винахід.

— В сьрані берлінської фільм-школи. Про яку писалося в „Дні“, відповідаючи на запити з краю, що власне то школи вже замкнені й нікого більше не приймає. На другий семестр можна буде вступати восени 1927-го року, при чім чужинців не робиться ніяких грубіостей. При тій нагоді повідомляю, що крім фільмової школи „Уффі“ існує в Мюнхені державна німецька фільмова школа, якої зимовий семестр теж уже закінчує. Програма школи об'єднує виклади проф. Амана (фільмове мистецтво), Кіршнера (конструювання), д-ра Баєра (історія мистецтва), Коха (кінова техніка) і Лева (введення в кінознавство).

— З жіночки і наших рекордів. Радянська преса подає інформації про незначний сплину їзди лодкою, якої довершила 16-літня київська дівчина Тамара Шумаріно. Вона рішила переїхати сама з Києва до Севастополя через Чорне море. 5-го червня вийшла Дніпром з Києва підчас великої зливи і доїхала щасливо сама до Катеринослава. Шойно пізніше з'явився собі помічник. До Херсона доплив ака на протязі 5 днів. На Чорному морі попала у бурхливу хвилю, яка кидала лодкою, мов горішком; на онді не було видно ні тин корабля. Буря зламала одно вітрило лодки і залила її водою. Дівчина покидала несли і дала себе нести стихії. Море серед бурі занесло її аж до Севастополя, живою. Зробила дороги 1200 мейст і є першою жінкою, що переплила з Дніпрою порог. Вся ця подорож була спробою, чи вона має досить сил, щоб вступити на технічний відділ моринарки. Часова флотія рішила зробити її почетним членом і прикати її як першу жінку до свого активного складу.

— Нагороджені чеські письменники та композитори. Дня 26. жовтня ч. р. чехословацьке міністерство освіти роздало з нагоди 8-літнього існування своєї республіки цілу низку державних нагород своїм письменникам і композиторам. Нагороджені такі письменники: Карель Томан за збірку поезій „Столітній календар“ (видав за 18 літ 7 томів поезій); Божена Бенешова за повість „Удар“ (видала кілька томів оповідальності „Людина“); Фрайтшек Крейчі за повість „Останні“ (одна з найкращих плодотворних чеських критиків, повістей і драматург); Ми Грушовський за повість „Муж з протезом“ і збірку нарисів „Dolomiti“ (молодий сповідний публіцист); Зденек Неедлі на твір про композитора Сметану (є професором історії музики у пражському університеті, автором численних музичних монографій); Аналоу Сташек за оповідку „Слонини“ (старий повість, що являє залюбки боротьбу людини з природою та суспільним середовищем); Ярослав Гільберт за драму „Пралорюкостя“ і „Другий берг“ (актор кількох пєс: „Вавилон“, „Пастух“, „Викаті“); Фража Шпрамек за пєсу „Остра великої любові“ (представник „молодого“ літературного покоління, хоча сам 30-літній); поет, новеліст, повість; Ян Баргош за пєси „Бунт на сцені“ і „Герой нашої доби“ (актор пєс „Гіто усе“, „Добрий“, „Ворони“; актор комедій і карикатур); Карель Достала за пєси „Остра великої любові“ і „Відродження“; Карель Б. Гіра за шість пєс „Пробудження“, „Веселка“, „Володільський ферт“ за книжку „Музыка на Йермерншій зямці“, Отокар Остра за працю диктанта. А тепер прошу відповісти: як твори тих письменників тустридали ви колинебудь на сторінках наших журналів або знаєте з переказів? Ми відповімо від славянських літератур китайських муром!

— Юлій Райнгардт. Берлінський кинув 1-го ж. н. юлійський режисерський працівник німецького мистецтва Райнгардт, якого слава давно перейшла кордон найбільше ворожих держав. Свято зорганізовано в „Німецький театр“ після театральної вистави. Взяли у йому участь представники урядів, усіх німецьких німецьких театрів, письменств, чужинних сцен і літератур. Станіславський і Тарновський його з цією нагодою потеснили членом своїх театрів, голландські артисти переслали йому величезний лавровий вінок, привітні і телеграми прийшло безліч. Найбільшу увагу звернули телеграми від генерального французького актора та режисера Жемі, який запропонував Райнгардта до Парижа на виставу, від М. Горького, кинематографічного артиста з Голландії, з Чарль Чарльсом. З Парижа приїхав на свято відомий драматург Тристан Бернар, який промовляв на тему необхідності французько-німецького зближення. Райнгардт відповів дуже зворушений, з дотепом, і промовив побажання, що відчуття своєю промовою з листка, не маючи звички виступати на сцені.

— Філателісти або маркознавство поширюється від кількох літ між усіма кругами населення в цілому культурному світі. Тепер збирають марки і цікавляться ними не тільки діти чи школярі, але і старші, поважні й висвідоцнені люди. Ними нема культурної країни, в якій не було філателістичних товариств і організацій і бодай кількох філателістичних журналів. А всюди відбуваються філателістичні з'їзди, листки, вистави, що ще більше починаються до поширення цієї розмовки, науки (чи як хто хоче: спорту) в широкіх масах. Дійшло вже до того, що в Москві утворився навіть окрема філателістичний інтернаціонал „Філатерн“, що гуртує філателістів „з пролетарським світоглядом“ у протиставі до загальнозборачів, які жонглюють буржуазними передсудками. Всі зареєстровані філателісти у світі, що збирають марки на основі якоїсь системи і планово, рахують на 5-6 мільйонів душ. Як бачимо, справа поважна. У нас слід в тому напрямі тільки перші почини. Правда, зборачі марок і у нас багато, але рідко хто збирає по якомусь плану, а більше так самолично, без розбору, без провідника. Для пропаганди філателістичної у нас уже від двох літ спеціальний український місячник „Український Філателіст“ у Відні, що згуртував поважне число читачів і прихильників та має дуже добрих, фахових співробітників з усіх кінців українських земель і з еміграції. Обов'язком всіх тих, що цікавляться справою рідної філателії, підтримати одиниць український філателістичний орган, тим більше, що передплата його невисока (1 долар річно). Зацікавлени подаємо його адресу: „Ullrich & Gutzke“, Wien XVII, Oetzingerg. 138.

— Фальшивий Димитрій ч. 2. Цим діями починається в Києві сенсаційний процес, якого історія нагадає неодному старі історичні факти. Обвинувачуватимуть товариша Петренка, бузкого голову „Комітету сільської молоді“ з одного села київського повіту. Поруч його засідати на лаві обжалованих численні селяне обвинувачені в монархістичній пропаганді, а саме в тому, що піддержували одного парубка, який від довшого часу ширив по українських селах і представляв себе за царевича, наслідника престоло. Самого цього „царевича“ поліції не вдалося відшукати. Є ще доказом, що мандатний кітру уміє засідати йлати досить наївних селян, які його добре сховали. Історія його кар'єри дуже аналогічна до історії „фальшивого Димитрія“, авантюриста Гришки Отрепєва, який „виняв“ себе в одній монастирі як наймолодший син Івана Грозного і зумів навіть на чужині наїти прихильників. Нинішній Димитрій називається Малахов і має бути справді дуже подібний до вбитого царевича Алексея. І він, так само, як Отрепєв покинувся на самотність своїм пияцям, яка в ліхвісний день, коли розстріляли царську родину, мала його снасти в кошику. Чи це не є переконуючий доказ для легковірних селян? Крім цього ще дві дами з царського двору, Жукіна та Губина буди-тотвердили сл за шість являть і тотожність цього молодця з царевичем. Петренка обвинувачують у тім, що саме в його селі Малахов почав свою першу прилюдну заву про те, що є царевичем. Зайди ви почав свій поїзд із села в село, скрізь обішлюючи нові порядки, коли стане царем. Він і його прихильники покликувались усе час, що чужинні держави знають про його існування і об'являють йому підмогу.

— Світлова хроніка. Вільгельм II. одержав першу снілату відшкодування від німецького уряду 5 міль. марок. — У Китаю в місті Лонг Чу бандисти вбили французького консула Роберта. — У Москві згорів найбільша фабрика радянських фільмів. — Недалеко Нікогоями потонув японський корабель „Теніо-Мару“, який крім вантажу мів 4 міль. єп. — Уповноважений буш. кайзера веде переговори, щоб купити для нього палату в околиці Ассоні. — Один з найбогатіших Еспанців Вальдевіла жертвував 100.000 пєсет на фонд купів палати для буш. імператора. — Першим шах скликає в Тегерані мусульманський конгрес, темою якого: питання про ситуацію в Гелласі і діл „святих місць“. — На конференції американського союзу агентів реклами през. Куліджа виступив промовою, в якій підкреслює думку, що розвиток ре-

кляни є одною з головних причин розквіту американської торгівлі, що дозволяє збільшити заробітку платі і підвищити загальний рівень життя. — Московський союз друкарів звів для продавців газет спеціальну уніформу і номеровані шапки.

— З кін. У кін. „Лек“ почалась прем'єра великої еротичної драми „Квіт мочі“ з найславнішою артисткою світа Полло Негрі. — У кін. „Коперник“ ідуть на загальне домагання для перш частини могутньої фільми „Нуждарі“ Віктора Гюго.

Організаційний рух.

Повітовий Народний З'їзд у Старому Самборі.

Дня 26. жовтня ч. р. відбувся в Старому Самборі Повітовий Народний З'їзд при участі понад 100 делегатів повіту. З'їзд отворив о. декан Андрій Б е н и і н, зворулюючи в ядерних словах шль народ. Головою вибрало о. Осипа Б і л о б р а м а, секретаріозом о. Михайло В о а ч и к з Лопушанки. Основний реферат про політичне положення виголосив п. Іван Д і д у х, адвокатський депендент зі Старого Самбора. Він представив також наше положення на полі шкільництва, а відтак попросив у приступний спосіб земельне питання. Бєсідник підкреслює, що Українське Національно-Демократичне Об'єднання стоїть на становищі розділу землі між безземельними і малоземельними без викупу. Якщо дотепер влада парцелювала землю, то тільки між польських зайшлих колоністів, які на „кресах“ повиять неземельну роллю потесних поліціантів над нашим туземним народом. Вкінці Бєсідник акцента на потребу політичної організації нашого народу під проводом УНДО, бо воно найбільш відповідає потребам широким народних мас. Нам слід єднатися — говорив п. Д і д у х — щоб, коли прийде слушний час, ми були приготівані. По виборі делегата на Крайній З'їзд промовляв ще шль ряд учасників З'їзду, як п. Гринь Л а з о р, селянин з Лужки, акцуючи на konieczність регуляції Дністра в селах Лужку і Бусовицьких, господар Б л е н д е й з Бусовиць про нагдо високі чиншові податки тому, що літом буди-тотвербують у них літників і. П. Гр. В о л о с я н с ь к и й, агент „Дністра“ зі Старого Самбора, пояснив це справу забезпечення у „Дністрі“ і ПДУО. З'їзд закрив гарною промовою п. Білобраз. На З'їзді разила відсутність старших жінок.

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський Хор під управою Петра Савельського у складі 31 осіб виступає:

П'ятниця 5.XI. Самбір.
Субота 6.XI. Старий Самбір.
Неділя 7.XI. Старий Самбір. 719 24-7
„Український Національний Хор“ під управою Дмитра Котка:

4. XI. — Золочів.
5. XI. — Тернопіль.
До складу хору негайно потрібні для виступу на Німецьку 2 баси і 1 тенор. Зголошення слати негайно Варшаві, плещ Tizsch Kr. yz 13. Музична Школа Д. Котко. 528 2-7

Мистецька Виставка Карла Костирка в Стрию відкрита від 1.-15. листопада ч. р. 841 2-3

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ФОРТЕП'ЯН і цинію купую зараз. Подати ціну і фірму. Письменні зголошення до бюро Якобі, Львів, Зіморівна ч. 14. під „Готівка“. 829 5-5

1 зол. 70 сот. коштує один ніж з хінського срібла у Мандія Коперника 14. 681 в) Проти кіна „Коперник“. 6-7

ПОШУКУЄТЬСЯ здібного інструктора до 3-х хлопців, один з V, кл. гімназ. а двоє з народних шкіл. — Зголошення з усіма приймає Уряд парох. Радуж почта Гориньш ч. Рави Руської. 847 1-1

РУТИНОВАНИЙ, солідний конціпент приє. є негайно заняття. Зголошення: Канцелярія Д-ра Балтарович, Золочів. 850 1-2

Календарики „РУСАЛКА“ на 1927 р. вже печатаються і аскорі увидуть в продажу. Замовлення приймає А. О. кінш, Львів, Кашеяна 4. 811 1-3

ФІЗИЧЕР-УКРАЇНЕЦЬ буде ласкавий негайно зголошиться до Секретаріату Народної Організації України м. Львова, Львів, Ринок 10. II. п. 853 1-1

ВЖЕ ВИИШОВ і продається по всіх книг рнях **векний ілюстрований**
Калєвдар-Альманах „Дніпро“ на 1927 р
ц на 2 зєп., з пересилкою 250 зол. — Окладина проф. П. Холодного.
Замовляти у Накладні „Українського Товариства Допомоги Емігрантам з Великої України“ **Львів, вул. Руська ч. 3, III. по-ерх.**

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає.

Лікарсько-дентистичне Заведення
д-ра Симона Раппапорта
Якова Наєса

Львів, вул. Сикстуська 17/11.

Пломбування і викидання зубів без болю. Штучні зуби в качуку і золоті на американську систему. Пациєнти з проміжної полугодаються в найкоротшому часі. II. Т. урядовця і студента значна знижка. 852 Полежні в сплаті. 1-5

Вже можна набути з шилью історичних повістей
БОГДАНА ЛЕПКОГО
п. з „МАЗЕПА“
отці претарні повістей

Мотря т. I. 30л. 9-90
Мотря т. II. 30л. 9-90
Не вбивай! 30л. 9-90

Небувала досі поява в українській літературі! Незвичайно цікаво та легко оповідання не має собі рівного в повістках цього роду. Численні дуже показові голоси критики. — Головиний склад в Книгарні Наук. Т. на ім. Шевченка Львів, Ринок ч. 10. 831 4-5

Концес. Судове Бюро переключ в чужих мов — Львів, Собєського ч. 12. 848 Фірма Міхалєвскі. 1-6

ПОЗІР!

Мешканця, Львова, Промислові Заведення!

ЖАРІВКИ

„OSRAM“, „PHILIPS“, „TUNGSRAM“

від 100 ватт в гору за безцін!

ЖАРІВКИ опадності від 10 до 32 свічок по 1 зл. 25 с.

поручає ЕЛЕКТРОВІСКИ, Львів, Собєського ч. 4. (проти кіна Леа). 849 1-3

НЕДУГИ ЛЕГЕНІВ

Чашотка легенів, є немольна і що року, не роблячи різниці в віці, серед роду і стану, косять мільони людей. При побороваанні грудних недуг бронхит, впертого кашлю і т. п. приписують акари „BALSAM THIOCOLAN AGE“ який улекшує виділюваність флегми, скріплює організм і самопочуття недугого, збільшує вагу тіла і усуває кашель. „Balsam Thiocolan Age“ (амар. Когут). Рєє. Ми. Публич. Здор. Ч. 294 і 295. 728 6) продають Аптеки. 7-24

Найбільш упевнений бім головок

усувають оригінальні борішки з „кошту ком“. 728 а) 20-

Віддам заступство

на всю Польщу на средство проти курєння (винахід XX століття) тому, хто буде з можності поєверати цей товар за 846 готівку. 1-4 Chet. Techn. a Kosmit. Labor. E. Horel-vec, Bratislava, Skulte yho a. b. c. s. k.

Ширіть наш часопис!

стану. Поки що обмежуємося до ствердження дійсності.

В ділянці фінансово-кредитовій зроблено вже поважні кроки в напрямку відбудови наших кооперативних установ. Тут же наше громадянство і його кермувальні чинники величезна праця, бо тут найдошкульніше і найнагайніше бачимо ще сліди війни, повсюдний хуртовини зі всіма супровідними страхотами, як інфляція і девальюація, які знищили нас економічно майже до гни. Нехай кілька цифр зілюструє наш передвоєнний і повсюдний стан у фінансово-кредитовій ділянці: Перед війною власне майно (на і резервої фонди) наших кредитових кооперативів (без Земельного Банку і Української Шадниці) вносили 6 1/2 мільйонів корон, — в р. 1925 те майно висловлювалося сумою 650 тисяч зол.; шадниці вкладали перед війною вносили 25 1/2 мільйонів корон, в р. 1925 суму 1 1/2 мільйонів; вичерпаний кредит в державних і краєвих банках висловлювався перед війною квотою 13 мільйонів кор., — а в р. 1925 квотою 465 тисяч зол. Стан уділений наших кооперативів позичок вносився перед війною 35 1/2 мільйонів корон, а в р. 1925 квотою 1 1/2 мільйонів зол. До того ж перед війною було діяльних понад 300 кредитових кооперативів, а тепер мало що понад 1/2 (понад 50) передвоєнних кооперативів. Коли візьмемо на увагу власне майно всіх чинників в р. 1925 кредитових кооперативів (650 тис.), шадниці вкладали (1 1/2 мільйонів), кредит (465 тис.) і уділені позички (1 1/2 мільйонів), то побачимо, що всі ці збірні суми відповідають стану менше більше одної поважнішої передвоєнної кредитової інституції.

В змаганні діяти щонайменше до передвоєнного стану, треба вложити багато сил, багато праці і ще більше твердої волі. А хіба зайвим було би говорити про значіння кредитових установ. Вони є з одного боку осередком, в якому агромаджується національний капітал, а з другого підмогою економічного життя, його найважливішим нервом і регулятором. Бажаючи вийти зі стану консуміційного примітивізму на широкий шлях праці, творчості, продукції, мусимо розпорятися національним капіталом. Без нього не зробимо ні одного кроку вперед, а коли й зробимо, то той крок заведе нас хіба в западню.

Відбутий 30. жовт. з'їзд кредитових кооперативів намітив широку пропагандову акцію за збіркою і громадянським національним капіталу. На перший план висунуто конкретні заснування окремого пропагандового тов. "Ошадність", якого завданням понести в широкій масі клічі ошадності, гасла творчої праці при допомозі зібраного хоч би найдрібнішого вкладка національного капіталу. Одночасно на комітет основників (з представників 9-ти центральних установ) вложено завдання кермувати всією економічною політикою нації, на потребу такої установи, яка заступила економічний інститут і одночасно торговельно-промислову палату, на потребу української економічної ради вказували ми не раз. На жаль, наші замітки і поклики не находили відповідного відгону в компетентних колах.

В дні 30. жовтня ц. р. зрушено в шадничо-кредитовій, фінансово-економічній ділянці з мертвої точки. Вітаючи цей крок, зазначимо, що будемо з найбільшою симпатією співділяти з нашим економічним світом в громадженні національного капіталу і його успішного приновлювання. Шлях відбудови кредитових установ під прапором власних сил незвичайно важкий, але єдино доцільний і почесний.

Пам'ятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посылати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на шадничу книжечку ч. 7910.

М ж сходом і зходом.

Від довшого часу лунають кличі про Паневропу. Невдовзі відбудеться в Відні паневропейський конгрес з більшого спонсоризував і розрекламував ідею Куденгове-Калергі. В Європі, зайняті своїми власними клопотами, а особливо змаганнями до відбудови економічного життя, в Європі, настроєні на стабілізаційний тон, все більше поширюється погляд, що між європейським Сходом (СРСР) і його західними сусідами панують менші більш нормальні відносини. Такий погляд не лише поширюється, але в деяких західно-європейських колах ті мимомовні граничні відносини стають навіть вихідною точкою до поділу, до розмежування між заходом і сходом — на Паневропу і Евразію.

Нав'язуючи до паневропейських і євразійських ідей, швейцарські "Basler Nachrichten" в статтях, поміщених в жовтні ц. р. під спільною назвою "Zwischen Ru si nd und dem Westen", вказують на крухості встановлення на сході кордонів (від Балтійського до Чорного моря). Всупереч поширеним поглядам в цій "вихідній точці" вміщується наскрізь невиносиме на довшу мету становище, скупчуються розбіжності, які

можуть привести до загальних вибухів, а у зв'язку з ними і до загально-європейського конфлікту, якщо не зникнуть теперішні відносини між тими національностями, що на тому терені входять в рахунок.

Величезна і широка спірна смуга, що простягається між Балтійським і Чорним морем, дається поділити на три полоси: 1) виленьська область, 2) полоса польсько-української боротьби (Галичина—Волинь) і 3) Бессарабія. Годиться звернути увагу на положення в поодиноких полосах.

1. Виленьська область.

Вильнюс — це точка, в якій від найдавніших часів зустрічалися впливи та проявлялася воля різних племен. І сьогодні мають тут свій осідок організації Литовців, Білорусинів і Жидів. Ці три народності вкупі з пануючою польською бюрократією і спольонованим поміщицьким елементом надають характер Виленьщині.

Кількість Литовців у Виленьщині не перевищує 100,000 (сто тисяч) голов. Литовці — зовсім природно — змагаються до зєднання Виленьщини з литовським державою. Але що вони чисельно слабкі, то мусили погодитися з фактами настільки, що вступили на шлях співпраці з іншими національними групами цієї області Білорусинами і Жидів. Литовці терплять від Польщі в тій самій мірі, що й інші національні групи східних провінцій, і тут повстає вихідна точка співпраці всіх невольників.

Помітнішим від литовського у Виленьщині є вплив Жидів, які — живучи у всіх містах і округах польської держави — тут творять спеціальну найчисленніший жидівський елемент. Жидівське питання, що в Польщі взагалі приймає гострі обриси, якраз у Вильні доходить до найвищих шпалів. Однак грубо помилявся би той, хто думав би, що Жиди в Польщі, — як це було давніше — обмежують свої домагання до релігійної і господарської ділянки, а не думають про вимоги національного і культурного характеру. Якраз — навпаки. У війні прокламовано право самоозначення. Національний рух, що розвивався під жовтєм війни, найшов відповідний ґрунт також серед східних Жидів, які стали на ґрунт національного і культурного самоозначення. На тому підкладі розвинулася завзята боротьба між національним жидівством і тими групами Жидів, що обстоюють ідею асиміляції. Не вдаючись в подробиці, слід зазначити, що якраз жидівство Польщі находиться під знаком тієї боротьби, в якій проти частинно засимільованих жидівських елементів Галичини стоять Жиди б. російських територій, домагаючись національного і культурного самоозначення. З тієї основи виходячи, жидівство в Польщі не може сьогодні мати на приміті дрібних, частинних успіхів. Воно мусить стати в один фронт з іншими національними групами в боротьбі за свої національні права. При тому слід зазначити, що голос жидівства в Польщі, хоч

воно в протиставленні до інших груп немає поруч себе свого материного мови, при навізуючих перемишках на сході матиме велике значіння. В аналогічному положенні (як в Польщі) находиться розвиток жидівства в Румунії. Також тут розпочалася боротьба за національну еманципацію укріплення жидівства.

Та найважливішою, можна сказати єдиною боевою національною групою та тій території (себ-то б. литовської Русі) є 2/3, ідея а. половецького мін. Білорусинів, яких прилучено до Польщі на основі рижського трактату. З огляду на те, що їх головний центр Мінськ став тепер столицею новоствореної білоруської радянської республіки по тім бої граничної лінії, теперішній їх інтелектуальний осередок находиться у Вильні, Білоруська національна область обіймає б. російські губернії: Мінськ, Вітебськ, Могилів, Смоленськ і значні частини виленьської і гродненської губерній. Перші чотири губернії творять білоруську радянську республіку, а Вильнюс і Гродно належали під Польщею. З яких 13 мільйонів 2 1/2 мільйонів находяться в Польщі, а решта по другому бої теперішньої границі.

На питання, чи Білорусія є окремою національністю, чи частиною російського народу, сьогодні зайвим було би відповісти. Годиться тільки ствердити, що Білорусини, які живуть під Польщею, хоч ім багато не достало під культурним оглядом і в ділянці політичної організації, на рівні зі своїми братами по другому бої кордону, переживають добу національного відродження. При останніх виборах до польського сейму і сенату Білорусини віддали свої голоси на білоруську кандидатську листу. Не зважаючи на свою нескрізь ще виторжену національну свідомість, Білорусини все більше формуються тепер культурно і політично, як окрема національна індивідуальність. Розуміється, що факт існування по другому бої кордону білоруської радянської республіки не сприяє дотеперішній польській національній політиці. Ріст білоруської національної свідомості докладає, що політика переслідування і гноблення дає якраз протилежні наслідки від сподіваних.

Заключення рижського трактату і призначення Польщі великої частини білоруської території ледь чи найшли прихильників відомі серед католицької частини Білорусинів (на двох православних Білорусинів припадає один католик). Та з моментом, коли польська національна політика загриулася проти Білорусинів без розбору, однаково проти католиків, як і проти православних, себ-то з моментом, коли — охрестивши їх більшовизмом — підтягнула їх під один стрихуль, почали зникати дотеперішні протиставлення між католицькими і православними Білорусинами й у висліді пришло до створення суцільної національно-білоруської групи під Польщею.

Національні змагання Білорусинів можна засудити менше-більше так: Зєднання всіх Білорусинів у рамках одної держави, яка може бути частиною якогось великого державного твору. Однак навіть на думку католицьких Білорусинів тим великим державним твором не може бути Польща (з огляду на свою нетолерантну національну політику), тільки нова російська державна федерація. Зєднання всіх частин національно-білоруської території очікується з моментом реституції демократичної Росії. Вже з цього видно, що намагання Польщі представити білоруських представників — як зорієнтованих у більшовалаську сторону — є фальшивим. Навпаки, слід ствердити, що прояви симпатій Білорусинів під Польщею до своїх земляків по другому бої кордону не мають політичних, тільки національних тенденцій. Зовсім природно, що й тут велику роль грають соціальні моменти, тому що дрібновласницьке білоруське населення домагається розв'язки земельної справи.

Трущі арешти, масові процеси, давлення шкільництва, як і всіх інших національних досягнень, — ось що характеризує взаємодію між Білорусинами і польськістю. Чим дивно, що зростає опірчєння, що з дня на день загострюються протиставлення і зявляється настірливе питання: Що далі?

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це на родня фортеця, це певний захист в добі нехотіти!

Радянська Україна.

Затвердження проекту державного бюджету на 1926—27 рік.

Президи ВУЦВК-у в основному затвердив проект бюджету УСРР на 1926—27 рік, як його ухвалив Раднарко. Проект державного бюджету збільшено по прибутках в сумі 2,000,000 тис. карб., а по видатках 254,565 тис. карб. Союзні інституції поручили прохання про поконтинт 27,605 тис. карб. дефіциту на рахунок загальносоюзної частини бюджету СРСР. Бюджет АМСРР (молдавська республіка), що входить до складу бюджету України, затверджено по прибутках в 1,749,500 карб., а по видатках 4,000,000 карб., причому дефіцит в 2,3 640 карб. віднесено на рахунок бюджету України. Після розгляду проекту бюджету в бюджетній комісії цей проект був обговорений і затверджений майбутнього сесією ВУЦВК-у.

В затвердженню проекту бюджету України передбачено збільшення доходів по прямих податках з 111'8 мільйонів карб. в 1925—26 році, до 144'6 мільйонів карб. у цьому році. По всіх податках надідає 177'6 мільйонів карб. проти 129'5 мільйонів карб. торіш. Неподаткові прибутки визначено в 49'16 мільйонів карб. проти 44'45 мільйонів карб. минулого року. Прибутки промисловості збільшено в попередніх розмірах, що повинно поліпшити фінансовий стан промисловості. Прибутки від лісів збільшено з 163 до 186 мільйонів карб., а також трохи збільшено прибутки від надрів та інших державного майна.

У видатковій частині бюджету видатки по всіх інших законодавчих та планових установках, об'єднаних та не об'єднаних відомствах, виховано в 96'6 мільйонів карб. проти 82'3 мільйонів карб. з минулого року, причому по кошторисах ВУЦВК-у, РНК, Держплану, НАФ та НК РСІ в цьому році асигновано менше ніж торіш, і таким чином адміністративні установи скоротили свої видатки. Бюджет НКЮ збільшено з 28'3 до 33'35 мільйонів карб., бюджет НКЗем зріс з 18'22 до 20'7 мільйонів карб., бюджет НКВнусправа через передачу на його утримання всіх Буварів збільшився з 2'36 до 3'5 мільйонів карб. і бюджет НКЮ збільшився на 200 тис. карб. і дає 132 мільйонів карб.

На фінансування народного господарства асигновано 64'4 мільйонів карб. проти 31 торішніх, а у виконання директив про індустріалізацію країни асигнування на промисловість збільшено з 10'7 до 39'8 мільйонів карб., або майже в 4 рази. На електрифікацію асигнування збільшено вдвоє проти торішніх і доведено до 3 мільйонів карб., на фінансування сільського господарства призначено 10 мільйонів карб., на організацію фонду бідності — 2'5 мільйонів карб., на розвиток кооперації — 4'26 мільйонів карб., на боротьбу з безробіттям — 1'2 мільйонів карб., на торговельно-будівництво — 1'5 мільйонів карб. і на субвенції для преси — 2'18 мільйонів карб. Відрахування з держ. бюджету до місцевих бюджетів дають 86 мільйонів карб. проти 49'8 мільйонів карб. минулого року, резервний фонд урядовизначено в 5 мільйонів карб., а субвенційний в 2'5 мільйонів карб. У бюджеті АМСРР, на відомі видатки асигновано 2,700 тис. карб., з них 773 тис. карб. на Наркомату, 624 тис. карб. на Наркомзем, 285 тис. карб. на урядові установи і т. н. На фінансування народного гос. господарства АМСРР, видано 3'3 тис. карб.

Боротьба зі шкідниками на Україні.

Найбільшу боротьбу проведено з коарадами. Збільшено від ховрахів площу 240 тис. гектарів. На майбутній рік по Україні залишилися ховрахі, як масові шкідники, в 17 округах, на площі 4,500 тис. гектарів. Передбачається збільшити 1,900 тис. гектарів.

Багато зроблено в справі боротьби з коморними шкідниками. Коморний договірник та інші були поширені майже по всіх округах України по селянських коморах та на складах хлібохоронців. У минулому році боротьбу з ними провадилося шляхом механічної очистки хлібо-зсипищ. Проти шкідників робилися хеміка дезінфекції. Наслідки роботи ще не підсумовані, тому що відомості з округ лише надходять. В цьому році передбачається провадити механічно-профілактичну та хемічну зразкову роботу для боротьби з коморними шкідниками за доглядом спеціальних інструкторів.

У 1925 році в лісостепі знищено італійську сарану; вона залишилася лише в степу Правобережжя. В 1926 році сарану знищено на терені 500 дес. Є підстави гадувати, що італійська сарана зявиться знов у 1927 році.

Багато шкоди в 1926 р. наробила хмелюва тля, що захопила 2,000 гектарів хмелівників на Волині. Відомості про боротьбу з хмелювою тлею вже подавалися в пресі. У наступному році тля знов загрожувє зявитися на хмелівниках.

Потерпіли від шкідників дуже ліси України. Вони пошкоджені золотозубкою, шовкопрядом, короїдом і інш. Соснові ліси сильно стоять під загрозою повного знищення. В садах були у великих розмірах збудовані мли, шовкопряди, недозорка золотозубка. Вони загрожують садам і в 1927 році. У минулому році зроблено хемічну очистку садів на просторі 75 тис. гектарів і механічну на 10 тис. гектарів.

Багато зроблено для боротьби з голубовою. Протруєно 3,300 тис. ауд. насіння. В наступному році що роботу передбачається по деяких округах перестати на держбюджет.

Найбільше загрожують в цьому році сільському господарству совки, лутовий метелик, щепарий шовкопряд та мелява тля.